

Ratten kunnen schateren

- 1 Ratten zijn slim. Dat wist jij vast al. Maar wist je
- 2 dat ratten ook kunnen lachen en huilen? En
- 3 waarschijnlijk zelfs praten? Lees meer over
- 4 een onderzoek naar lachende ratjes.

Ratten zijn klets-kousen

- 5 In 1999 deed Jaak Panksepp uit Finland een
- 6 onderzoek met ratjes. Hij dacht dat ratten
- 7 wel geluid maken, maar dat mensen dat
- 8 niet horen. Vergelijk het maar met de hoge
- 9 tonen die vleermuizen maken. Deze tonen
- 10 horen de vleermuizen wel, maar de mensen
- 11 niet. Om zulke tonen te horen, was een
- 12 apparaat uitgevonden dat hoge tonen omzet
- 13 (verandert) in lage tonen. Dat apparaat noemen we
- 14 een vleermuisdetector. Zo'n apparaat gebruikte Jaak
- 15 bij zijn onderzoek naar ratjes. En wat blijkt? Ratten zijn
- 16 klets-kousen!

Ratten kunnen niet tegen kietelen!

- 17 Ratten maken de hele tijd geluidjes. Op filmpjes op internet
- 18 kun je het horen. Je ziet daarin hoe Jaak ratjes kietelt.
- 19 En daar kunnen ze niet tegen. Ze schateren het uit.
- 20 'Echte grappenmakers, die ratjes,' zegt Jaak dan ook.

Ratten kunnen huilen!

- 21 Sinds 2003 is Bart Houx, een
- 22 onderzoeker uit Nederland,
- 23 verdergegaan met het
- 24 onderzoek naar ratten. Ook hij
- 25 heeft een filmpje gemaakt van
- 26 ratten. Maar hierop zie je een
- 27 heel andere rat. Als Bart hem
- 28 aait, hoor je een zielig gehuil.
- 29 'De rat is heel bang,' legt Bart
- 30 uit.

Lachen of juist niet?

- 31 Aanvankelijk dachten onderzoekers dat je met een vleermuisdetector kon horen hoe
- 32 een rat zich voelt. Als hij huilt, is hij bang. Als hij lacht, is hij blij. Maar het is
- 33 complexer. Op een ander internetfilmpje zie je een mannetjesrat. Hij heeft een
- 34 dilemma. Hij moet over een kooi met een andere mannetjesrat heen lopen. Maar hij
- 35 wil dat liever niet. Terwijl hij daaroverheen loopt, hoor je de rat toch 'lachen'.

36 Bart heeft twee verklaringen voor dit gedrag. Ten eerste lijkt het geluid wel op
37 lachen, maar is het toch een ander geluid. Alleen kunnen mensen het verschil niet
38 horen. Ten tweede denkt Bart dat ratten soms liegen. Heb jij wel eens vriendelijk
39 bedankt en aardig gelachen toen je een stom cadeautje kreeg? Dat doen ratten soms
40 ook. Zo zorgt de rat ervoor dat hij goede vrienden blijft met de andere ratten.

Meer onderzoek is nodig

41 We weten nog lang niet alles over de geluiden die ratjes maken. Ook in de komende
42 jaren zullen mensen ratjes onderzoeken. En uiteindelijk zal er meer duidelijk worden
43 over de geluiden die de ratjes maken. En de ratjes? Die blijven schateren van het
44 lachen als je ze kietelt!

Spannend klimhuis

Is dat niet zelig: een hamster in een kooi of een rat in een hok? Soms wel. Daarom is het belangrijk dat dieren zich niet vervelen. 'Verrijking' noemen ze dat. Dieren zijn er dol op. Hieronder lees je hoe je een spannend klimhuis kunt maken voor je rat. Trouwens: hamsters vinden het ook leuk!

Dit heb je nodig:

- een stuk hout van 40 centimeter breed en 60 centimeter lang
- twee planken van 60 x 10 centimeter
- drie planken van 40 x 10 centimeter
- gereedschap: zaag, spijkers, hamer
- twee oogjes en twee haakjes voor de ladder
- dunne stokjes voor de ladder, touw

Dit moet je doen:

Spijker allereerst de 'doos': de grote achterplaat en de vier planken eromheen.

Spijker vervolgens de middenplank erin.

Maak nu een ladder. Daarvoor gebruik je de stokjes. Je bevestigt de sporten aan de lange stokjes met touw. Bovenaan maak je een 'oogje'. Dat is een speciaal soort dicht schroefje. In de middenplank maak je een haakje. Hang de ladder aan het haakje.

Zet tot besluit nog een extra huisje op de bovenverdieping.

Bijvoorbeeld een doosje met een gat erin.

Touwladders, hangmatjes en klimhuisjes: er zijn talloze voorbeelden om een rattenhok anders in te richten. Maar hoe weet je of de ratjes hun nieuwe hok uitdagend vinden? Het liefst zou je een vleermuisdetector gebruiken. Met dit apparaat kun je horen of ratjes lachen om hun nieuwe touwladder of hun spannende klimhuis. Een dilemma vormt de prijs: een vleermuisdetector kost wel vijfhonderd euro. Kijk daarom naar het gedrag van de ratjes. Zijn ze nieuwsgierig? Zijn ze levendig? Proberen ze alles uit? Dan heb je een goed hok voor ze gebouwd.